

པོ་སྟོང་ཕྱག་ལྷའི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས།

མིན་ཉན་ཉ་དང་
ཆའོ་ཕུས་ཀྱང་
གིས་ཚམ་སྒྲིག་བྱས་པ།

མི་རྒྱུད་ལྷག་ལཱ་འི་རིང་གི་མོ་ལྷ་སྒྲུབ།

(2)

མིན་ཏན་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་

མཚོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱང་

གོས་ཚུལ་ལྷ་སྒྲུབ་པས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་ལྷ་སྒྲུབ་པ།

本书根据少年儿童出版社 1980 年 5 月第 1 版上海第 1 次印刷版本翻译出版。

དེབ་འདི་ནི་ལྷ་ཆུང་གིས་པའི་དཔེ་སྟར་ཁང་གི་ 1980 ལོའི་ཟླ་ 5 པའི་པར་གཞི་ 1 པའི་ཏང་
ཉེ་ཡི་པར་ཐེངས་ 1 པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བསྟར་ནས་བསྟར་པ་ཡིན།

普日科、李顺录、才旺、祁继先、白登、张诗昆、洛桑诺布、陈连超、
朱生兰、吴钰翻译。

ཕུར་ཁོ་དང་། དགེ་ལགས། ཆེ་དབང་། ཆེ་ཤང་ཆས་འཕེལ། དཔལ་ལྷན། ཁང་ཉི་ལུན།
སྟོ་བཟང་ནར་བ། ཁྱེན་ལེན་ཁོར། སྐལ་བཟང་ནས་གྲུལ། ཤེས་རབ་སྟོ་གྲས་བཅས་ཀྱིས་བསྟར་པ།

ལང་ཁེང་ལུན་གྱིས་བྱ་དག་བཏང་བ།
དཔེ་སྟར་འགན་འཁུར་བ། ཡེ་ཤེས་མཚོ་མ།

ལྷ་སྟང་ཕྱག་ལཱ་འདི་རིང་གི་ལྷ་རྒྱས།
དེབ་གཉིས་པ།

*

ལིན་ཉན་ཏ་དང་ཆེའི་ཡུས་ཀྱང་གིས་རྩོམ་སྟོན་བྱས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྟར་ཁང་གིས་བསྟར་པ།

1986 ལོའི་ཟླ་ 2 པར་པར་གཞི་ 1 པ་བསྟོན་པ།

1986 ལོའི་ཟླ་ 2 པར་པེ་ཅིན་ལ་པར་ཐེངས་ 1 པ་བསྟར་པ།

དེབ་རེར་སྒྲུབ་ 0.83

上下五千年

(二)

(藏 文)

林汉达、曹余章编著

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

开本：787×1092毫米 1/32 印张：10

1986年2月第1版

1986年2月北京第1次印刷

印数：0001—1,500册 定价：0.83元

书号：M 11049(3)37

འགྲོ་བརྒྱུད།

ན་ནིང་དབྱིད་ཀར་ལོ་རྒྱུད་ཀྱིས་པའི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་རྩོམ་སྒྲིག་
ཚོ་མཐུན་གྱིས་《ལོ་རྒྱུད་ཐུག་ལཱ་འི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་》ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་གི་...
ཟིན་བྱིས་གིག་ཁྲིང་ཡོང་ནས་ང་ལ་ལྟ་རྟེན་ཞེས་སྤྱད་བུང་། དེ་ནི་ཚོ་མཐུན་
ཡིན་ཏན་ཏ་ཡིས་འབྲི་མ་ཆར་པའི་ཤུལ་བཞག་ཟིན་བྱིས་གིག་རེད། ཁོང་
གིས་བཞག་པའི་དཀར་ཆག་དེ་ལ་བལྟས་ན་ཁོང་གིས་གནའ་སྔ་མའི་དུས་...
རབས་ནས་ཉལ་ཐའི་དམག་འཁྲུག་གི་གོང་བར་སྟེ་ཀྱང་གོའི་གནའ་བོའི་ལོ་...
རྒྱུས་དུས་སྐབས་ཤིལ་པོ་ལས་བུང་བའི་གདམ་རྒྱུད་འབྲི་རྩིས་བྱས་འདུག
མཇུག་ཏུ་ཅང་ཕངས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཚོ་མཐུན་ཡིན་ཏན་ཏ་ཡིས་དུང་ཏན་...
རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁག་བར་ལས་འབྲི་མ་སྐབས་པར་ཁོང་གི་རྩོམ་འབྲིའི་འཆར་...
གཞི་མ་འགྲུབ་བར་སྔ་ས་ནས་མི་ལྷལ་དང་བྲལ་བ་རེད།

ལོ་རྒྱུད་ཀྱིས་པའི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་ཚོ་མཐུན་ཆོས་ང་ལ་ཤུལ་བཞག་...
ཟིན་བྱིས་དེ་ལོགས་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁ་སྐྱོན་རྒྱག་དགོས་པར་མ་
ཟད། ཚོ་མཐུན་ཡིན་ཏན་ཏ་ཡིས་མ་འགྲུབ་པའི་ཁག་དེར་མཐུད་ནས་བྱིས་
ཆར་བ་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་འདི་སྤྱད་བུང་།

ཚོ་མཐུན་ཡིན་ཏན་ཏ་ནི་སྤྱད་ཡིག་ཐད་ཀྱི་མཁས་མཆོག་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་ཁོང་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱང་དེབ་འབྲི་རྒྱའི་ཐད་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་
གནང་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱང་དེབ་འབྲི་རྒྱ་དེ་“སྤྱད་ཡིག་གསར་

པར་ཚད་ལྟ་དང་གཏམ་རྒྱུད་རྟོང་པ་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་བཙུག་གི་
ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་བྱིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ཀྱི་སྤྱད་གི་སློབ་དེབ་མི་ཉུང་བ་
ཞིག་ལ་བྱུང་ཚེས་ཐུན་མཛུགས་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་ལོ་ལྟ་ལོ་
མིག་གི་བཟུང་ཚེས་ཐུན་ཡོད་པ་རེད། ངའི་རྒྱ་ཚད་ལ་ཆ་མཚན་ནས་བཞད་
ན་ཁོང་གི་བྱིས་པའི་ལེགས་སྒྲིག་དང་མཐུད་འབྲི་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལས་གོ་འཕེར་བ་
ཞིག་ཡོང་ཏེ་ཅང་དཀའ་མོ་རེད། འོན་ཀྱང་བསམ་སྒྲིག་ཡང་ཡང་བཟང་རྗེས་
ངས་ལས་འགན་འདི་དང་དུ་བྲངས་པ་ཡིན།

ངས་ལས་འགན་འདི་དང་དུ་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་ཉིད་ལ་རང་
དུས་ལྟར་རིང་པོ་ནས་ལོ་ན་རྒྱང་བའི་སློབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཀྱང་གོ་འཕེར་ལོ་རྒྱུས་
རྩ་སློབ་བྱེད་པའི་གོ་བ་དེའི་སློབ་དེབ་ཅིག་འབྲི་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད་པའི་.....
རྒྱུན་གྱིས་ཡིན། ངའི་སེམས་ལ་ཀྱང་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཀྱང་གོ་འཕེར་ལོ་རྒྱུས་
ལ་རྒྱུས་མངའ་རྟོག་ཅམ་ཡོད་དགོས་པ་འདུག་སྟེ། མེས་ཀྱལ་གྱི་སྤྱི་ཚད་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ན་གཞི་ནས་མེས་ཀྱལ་གྱི་དུ་ལྟ་དང་འབྲུང་འབྲུང་ལ་.....
དགའ་ཞེན་དེ་བས་ཆེ་བ་སྐྱེ་གི་རེད། རང་ཀྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དོན་ཉིང་
ལྟར་པའི་སྤྱད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ལོ་ན་རྒྱང་བའི་སློབ་པ་པོ་རྣམས་...
ལ་སློབ་དུ་བཅུག་ན་ཁོ་ཆའི་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགྱུ་བྱུང་བ་དང་། ཁོ་ཆས་
གནད་དོན་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ལ་བསམ་གཞིགས་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུའི་
སློ་སློ་བྱེ་བྱུང་བ་ཡོང་གི་རེད། དུས་རབས་མི་འདྲ་ན་རང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་
དོན་དག་མང་པོ་ཞིག་གིས་བྱུང་ཚད་མི་འདྲ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོར་སློབ་...
གསོ་དང་ཡང་ན་དབྱེད་གཞིའི་རྣམ་པ་ངས་ཅན་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ངས་དེ་སྤྱི་བྱ་རྒྱུ་རྒྱང་འབྲིང་གི་སྤྱད་ཡིག་སློབ་བྱིད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་
མུང་། ལས་ཀའི་ལག་ལེན་གྱི་ནང་ནས་རང་ལོ་སློབ་བྱ་འབྲིང་རྒྱང་གི་སློབ་

ལྷ་པའི་སྐད་ཡིག་གི་ཆུ་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས་ན་བྱེད་ཐབས་གཞན་དག་
 གྱུར་དགོས་པ་ལུང་། ཤེས་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་བྱ་དེའང་ཆ་རྒྱུན་མེད་དུ་མི་རུང་
 བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཆོར་བུང་། ལྷག་པར་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་སྐད་
 ཡིག་གི་ཤེས་བྱའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཏ་ཅང་དམ་པོ་ཡིད་། དེང་རབས་ཀྱི་རྒྱ་
 སྐད་ནང་གི་ཐ་སྐད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱང་ལྷན་གཏམ་
 དཔེ་མང་ཆེ་བ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ལས་བུང་བ་ཞིག་རེད། གནའ་
 རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེར་འོས་རྩམ་རིགས་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ལ་...
 རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་བེད་སྤྱད་བྱས་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཐོང་བྱ་...
 འདྲག་ དེར་བརྟེན་སློབ་ལྷ་བ་ནམས་ལ་ཆུང་དུས་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་
 སློག་དུ་བཅུག་ན་ཁོ་ཆོའི་སློག་འདོན་གྱི་རྩས་པ་དང་རྩམ་རྒྱུག་གི་ཆུ་ཆད་...
 མཐོ་རུ་གཏོང་བྱས་པ་ཐོགས་ཡིད་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་རང་རྒྱལ་ལ་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡིད་པར་མ་
 ཟད། གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མ་དེབ་ཆང་མ་ཡིག་སྐད་ཡིན་པས། སྤྱིར་
 བཏང་ལོ་ན་ཆུང་བའི་སློག་པ་པོ་ཆོས་སློག་ཁག་པོ་ཡིད་པ་སློས་ཅི། ད་ལྟ་
 སློབ་ལྷ་བ་ཆོས་ཆན་རིག་ནམ་གང་ས་དེ་འདྲ་མང་པོ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 ཡིད་པས་ཐད་ཀར་མ་དེབ་སློག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མ་རེད། གནད་
 དོན་འདི་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆེད་ངའི་ཞེམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གི་དབྱང་
 གཞི་ཕུན་ཕམ་ཆོགས་པ་ནམས་སྤྱད་ནས་གོ་སླ་ལ་རྒྱུད་རིམ་རྟོག་ཅམ་ལྷན་...
 པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱང་དེབ་ཅིག་ལེགས་སྤྱིག་དང་རྩམ་སྤྱིག་བྱེད་བྱ་ནི་དོན་སྤྱང་
 ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད་པས་མ་གྱི་འདྲག

《ལོ་སྤྱང་སྤྱག་ལྷའི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་》ཞེས་པ་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱང་...
 བཏུས་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱང་བཏུས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་

ས་རྟོག་ཅམ་ཡོད་ཤས་ཆེ། དེ་ནི་དཀར་ཆག་སྒྲིག་དུས་རྟོག་ཅམ་གལ་
འགངས་ཆེ་བ་དང་སྐད་གཤམ་ཡོད་པའི་དོན་རྒྱུ་གདམ་གསེས་བྱེད་གང་...
ཐུབ་བྱེད་པ་དང་། བང་དོན་ཐོག་ལ་རྒྱས་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་དོན་
དངོས་གཞིར་འཇིག་གང་ཐུབ་བྱས་པ་ལས་ཞིབ་འབྲི་དང་རྒྱས་འབྲི་མང་...
བྲགས་པ་མི་བྱེད་པ། གཟུགས་མེད་གྱི་བ་བཟོའི་རིགས་ཏེ་ཅང་ཉུང་ཉུང་
ཡིན་པ་བཅས་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་པར་བརྟེན་སྒྲུང་གསོན་ཉམས་ལུན་པ་ཞིག་
ཡོང་རྒྱུའི་ཐད་ལ་སྤྲོད་བྱ་ཞུས་ས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ལོ་ན་རྒྱུ་བའི་སློག་པ་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པར་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་ནས་
བཤད་ན་འདོན་སྤྲོད་བྱས་པའི་དཔུང་གཞི་དེ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་...
མཐུན་ཆེ་ཅམ་ཡོང་མཛད་ཁ་པོ་རེད།

ལོ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པ་དེར་བཀག་
རྒྱའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། སྒྲུང་ནས་སློག་པ་པོས་ལོ་རྒྱས་དོན་རྒྱུ་
ཀྱི་དུམ་བུ་རེ་མ་གཏོགས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། སྒྲུང་ལ་ལས་དོན་རྒྱུ་ཀྱི་
ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཅམ་མ་གཏོགས་མཆོད་མི་ཐུབ་པས། དེའི་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་དང་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་
ཐད་རྒྱས་བཤད་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོད་བྱ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཁག་པོ་ཞིག་རེད། དེར་
བརྟེན་《ལོ་སྤྱོད་སྤྲུག་ལཱའི་རིང་གི་ལོ་རྒྱས་》ཞེས་པ་འདི་ལོ་རྒྱས་སློབ་སྦྱང་...
བྱེད་པའི་རམ་འདེགས་སློག་དེབ་ཞིག་བྱས་ཆོག་པ་ལས་ལོ་རྒྱས་སློབ་དེབ་ཀྱི་
ཆབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

ལོ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུང་འབྲི་སྐབས་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་གནད་དོན་ཁ་ཤས་དང་མ་...
ཐུག་རང་ཐུག་རེད། དེའི་ཐད་སློ་མཐུན་ཡིན་ཏན་ཏེ་ཡིས་འཇིག་པའི་བྱེད་
སྤྱོད་ནི་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུང་རྣམས་འདམས་སྒྲིག་དང་དོར་ལེན་བྱས་ཐོག་དང་

རངས་ཀྱི་གོ་བདེ་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་ཁོ་ན་སྟུང་ནས་འབྲི་བ་ལས་.....
 གཏམ་སྒྲིང་མི་སྤེལ་བ་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཉུང་ཙམ་ཞིག་བྱེད་གང་ཐུབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་
 རེད། གནད་དོན་འགའ་གསལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་དགག་བྱས་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྟོག་
 བ་པོ་རང་ཉིད་ལ་བཞག་ཡོད་པ་རེད། དབྱེད་གཞི་དོར་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་
 བསྟོད་ཆོག་དང་སྦྲད་ཆོག་སྟུང་རྒྱུ་ལའང་རྩམ་པ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་...
 རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་མེད་རེད། ཉིད་ནི་བྱེད་སྟངས་དེར་མས་
 མཐུན་ཡོད། ང་རང་གི་སྤྱིང་ཆོར་ལ་གཞིགས་ན་ད་དུང་ཁ་གསལ་དོན་ཆན་
 གཉིས་བྱེད་དགོས་པ་འདུག་པས་མ་གྱི་འདུག་དང་པོ། སྟོན་ཆད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དེབ་ཐེར་ནང་གི་དབྱེད་གཞི་སྤང་སྤང་དོར་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་...
 དངོས་གཙུག་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་སྟུང་དེ་གཟབ་བསྐྱིང་གིས་ཐག་གཅོད་...
 བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་སྟུང་ནས་རང་འདོད་ལྟར་དབྱེད་
 གཞིར་བཟོ་བཅོས་བྱས་པ་དང་། ཐ་ན་མི་སྣ་རྣམས་སྤང་སྤང་གཏན་ནས་
 མི་འདྲ་བ་བཟོ་བའི་རིགས་བྱེད་མི་ཉན། དེ་འདྲ་བྱེད་དུས་ལྟ་ཚུལ་ག་འདྲ་
 ཡང་དག་པ་ཡིན་རུང་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་རྩམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་བཟོ་
 བས་པའི་མི་སྣ་ཙམ་ཞིག་རེད། གཉིས་པ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ཁྱེན་དང་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མི་སྣར་གདོང་འཛིག་བྱེད་རྒྱ་ནི་མ་གཞི་ནས་ཉ་ཅང་རྩོག་འཛིང་
 ཆེ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཡག་ཤོས་ལ་བྱ་བ་ཞིག་གམ་མི་སྣ་ཞིག་བབ་
 ཅོལ་དུ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཁས་ལེན་པའམ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེད་མི་
 ཉན། མི་ཞིག་ཡག་པོ་འདུག་ཟེར་སྐབས་དེའི་ཐམས་ཅད་ཡག་པོ་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱལ་ཅག་རེད་ཟེར་སྐབས་རྒྱལ་ཐག་ཆད་ཡིན་པ་ཞིག་དུ་བཅི་རྒྱ་
 ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་བས་ན་སྟབས་བདེ་ཅན་གྱི་སྟོན་ཆ་ཡོངས་སྤང་བ་
 དང་ལྟག་པར་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་གིས་སྤྱིར་བཏང་དུ་གཞིགས་ངོས་ཤིག་དང་

དུམ་བུ་ཞིག་ལས་མཚན་གྱི་མེད་པ་རེད། དེ་ཚོ་རྒྱང་རྒྱང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
རྒྱན་ཞིག་གསུམ་མི་སྟོ་ཞིག་ལ་སྟོ་ཀུན་ནས་གདོང་འཛིག་བྱེད་མི་ཉན།

《ལོ་སྟངས་ལྷག་ལཱ་འི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་》ཞེས་པ་འདི་དཔེ་དེབ་ལྷ་ལ་...
བཞོས་ནས་དཔེ་རྒྱན་བྱེད་ཅིས་ཡོད། དེབ་དང་པོར་གནའ་སྔ་མའི་དུས་
ནས་ཀྱན་གོ་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཞོད་ཡོད་པ་དང་། དེབ་གཉིས་པར་ཆིན་
རྒྱལ་རབས་དང་ཞི་ཉན་དང་དྲུང་ཉན་རྒྱལ་རབས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཞོད་ཡོད་...
པ། དེབ་གསུམ་པར་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་དང་། ཞི་ཅིན་དང་དྲུང་ཅིན་རྒྱལ་
རབས། ལྷོ་བྱང་རྒྱལ་རབས་བཅས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཞོད་ཡོད་པ། དེབ་བཞི་
པར་སུའི་རྒྱལ་རབས་དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་རབས་ལྷ་བཅས་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་བཞོད་ཡོད་པ། དེབ་ལྷ་པར་པེ་སུང་དང་ནན་སུང་རྒྱལ་རབས་ནས་
ཉལ་ཐའི་དམག་འབྲུག་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཞོད་ཡོད། དེབ་སྟོན་མ་གཉིས་པོ་
དེ་སྤྲིན་སྐབས་ངས་སྟོ་མཐུན་ལིན་ཉན་ཏའི་མ་ཡིག་ལ་ཁྱུ་དག་འགའ་གཏོང་
ཚུང་ཞིང་། དཀར་ཆག་སྤྲིན་སྟངས་དང་ནང་དོན་ཐོག་སྤྲིན་སྤྲིན་དང་། ལ་
སྟོན་བྱས་ཐོག ཆ་ཤས་གྱི་སར་སྤྲིན་འབྲིའང་བྱས་ཡོད།

ཆོལ་ལྷས་ཀྱང་།

1979 ལོའི་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ཆེན་ལ།

དཀར་ཆག

1	གང་མ་དང་པོ་——ཆིན་རྩི་རྟོང་།	1
2	པོ་ལང་བྱའི་ལྷགས་ཐོ།	9
3	ཏ་ཆིན་ཡུལ་དུ་སྒྲིག་གཞི་བྱས་པ།	16
4	ཏ་ཙ་ཞང་ཡུལ་དུ་རོས་ལངས་བྱས་པ།	22
5	ཁིན་པ་དང་ཞང་ཡུལ།	30
6	ཅུས་ལུ་ཡུལ་གྱི་དམག་འཁྲུག་ཆིན་པོ།	38
7	ཁིན་པང་ཞན་དབང་དུ་འབྱོར་བ།	45
8	ཏུང་མན་དུ་སྤོན་མོ་བཀམས་པ།	53
9	ཞའོ་རྩིས་ཏན་ཞིན་རྗེས་འདེད་བྱས་པ།	62
10	ཁུན་ཏན་གཉིས་ཀྱིས་མངའ་ཁོངས་འཕྲོག་རེས་བྱས་པ།	71
11	བཙན་བདག་ལ་ཡམ་ཉིས་བྱང་བ།	80
12	ཨུང་ཆེན་ཁྱུ་དབངས།	87
13	པའི་ཉིང་ཏན་རི་པོ་མཐའ་ནས་བསྒློར་བ།	96
14	རྟ་དཀར་པོ་བསད་ནས་དམ་བཅའ་བཞག་པ།	102
15	ཞང་གོ་ཞའོ་རྩི་དང་ཆའོ་ཉིན་གཉིས།	110
16	ཀྱིན་པོ་ཡིས་དམག་དབང་ཚུར་འཕྲོགས་པ།	116
17	ཐི་ཡིང་གིས་ཨ་ཡ་བསྐབས་པ།	124

18	ཞི་མིའུ་ཡུལ་གྱི་དམག་སྐར།	130
19	ཁའི་ཚུའི་ཡིས་བཞོ་སྐལ་དུ་སྤྱད་པའི་ས་ཆ་ཉུང་དུ་ བཏང་བ།	136
20	མ་དབྱེ་ཡུལ་དུ་དབྱ་བསྐྱུས་དམག་འཕེལ་བྱས་བ།	145
21	མཁའ་སྤྱད་དམག་དཔོན་ལི་ཀོང་།	152
22	ཨེ་ཆིང་དང་རྟའི་ཆུས་པིང་།	160
23	ཀྱང་ཆན་རྒྱབ་ཡུལ་ལ་བསྐྱོད་བ།	168
24	སུའུ་ཡུའུ་ཡིས་ལྷག་འཆོ་བ།	176
25	སི་མ་ཆན་གྱིས་《པོ་རྒྱལ་དེབ་ཐེར་》བཙམས་བ།	184
26	རྟའི་ཀོང་གིས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱས་བྱས་བ།	191
27	ཨང་ཀྱའི་ཐུན་ལྷགས་རི་རིང་པོའི་བྱི་རིལ་དུ་སྐྱོད་བ།	199
28	ཨང་མང་གིས་གནའ་གསོ་ལྷགས་བཅོས་བྱས་བ།	205
29	ལུའི་མིན་དམག་དང་མིག་སྤྱད་དམར་པོའི་དམག་གིས་ རོས་ལངས་བྱས་བ།	213
30	ཁུན་དབྱང་དམག་འཁྲུག་ཆེན་པོ།	221
31	མིའུ་ཞིའུ་ཡིས་ཉན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་སྤྱད་ གཞུང་སྐར་འཛུགས་བྱས་བ།	230
32	ལུའི་དབྱང་རྫོང་དཔོན་གཉའ་གྱིང་པོ།	238
33	ཁྱས་ཀྱང་ངར་ལྷགས་ཆེ་བའི་དམག་དཔོན།	245
34	ཆས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གདན་འདྲིན་ལྷ་བར་ བསྐྱོད་བ།	253
35	བན་ཁའི་ཡིས་སྤྱད་བྱ་དབྱུགས་ནས་དམག་ནང་ལྷགས་བ།	259

36	ཀྱང་ཉིང་དང་ས་འགལ་དབྱེ་ཆས།	267
37	དམག་དཔོན་ཉམ་གཤེན་ལེའང་ཅི།	273
38	“ཉང་མི་བཙོན་འཇུག”བྱས་པའི་དོན་རྟེན།	280
39	ལྷན་པང་བཙོན་དུ་བཅུག་པ།	288
40	མགོ་རས་སེར་པོའི་དམག་གིས་འོས་ལངས་བྱས་པ།	296

གོང་མ་དང་པོ་—ཆིན་ཏི་རྟོང་།

ཆིན་ཏི་ཁང་གི་གསུམ་ཁུལ་ཁབ་དུག་བཙན་སྒྲིལ་བཏང་སྟེ་ཀྱན་གྱི་ཞི་ལོ་་་
དུས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་འཇིང་ཉལ་འཇིང་བྱེད་པའི་ནམ་པ་མཆུག་བསྒྲིལ་ནས་ཀྱང་
གོ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བ་རེད། ཁོའི་སེམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱས་ཐེས་ནི་གནའ་
རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་བཤད་པའི་རྟོང་གསུམ་ཏི་ལུ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བས་ཟུ་
མཐུད་དུ་ཀྱལ་ཕྱན་གྱི་“ཀྱལ་པོ”ཟེར་ན་མི་ལེགས་པས། དེ་བས་མཚན་དུ་
གྱུར་པའི་མིང་ཞིག་བཏགས་ན་གཞི་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱས་ཐེས་དང་མཐུན་་་
གྱི་རེད་བསམས་ནས། “གོང་མ”ཞེས་པའི་མིང་དེ་སྟོན་ཆུ་བྱས་པས་ཁོ་ནི་
ཀྱང་གོའི་གོང་མ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རང་གིས་རང་ལ་གོང་མ་དང་པོ་
སྟེ་ཏི་རྟོང་ཏི་ཞེས་འཕོད་དེ། ཁོས་ད་དུང་བྱ་དང་ཆ་པོས་ཁོའི་གོང་མའི་
གོ་ས་རྒྱུད་འཇིན་པར་གོ་རིམ་ལྟར་མི་རབས་གཉིས་པ་ལ་གོང་མ་གཉིས་པ་
སྟེ་(ཁོའི་བྱ)ཨར་ཏི་རྟོང་ཏི་དང་། མི་རབས་གསུམ་པ་ལ་གོང་མ་གསུམ་
པ་སྟེ་(ཁོའི་ཆ་པོ)སན་ཏི་རྟོང་ཏིར་འཕོད་ཆུ་གཏན་འབེབས་བྱས་གིང་།
དེ་ལྟར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་བརྒྱུད་དེ་གོང་མ་སྟོང་ཕྱག་ཁྲི་ཕྱག་་་
བྱེད་ཐུབ་ན་བསམས་པ་རེད།

ཀྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ཐེས། གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཀྱལ་ཁབ་
ཆིན་ཏི་དེ་འདྲ་ཞིག་སྟོང་དགོས་ཟེར་ན།

པོ་བྱང་དུ་འཛགས་པའི་གོང་སྟོན་ཚགས་འདྲ་ཞིག་གི་ཕོག་ཕྱིང་སང

(དཔོན་གནས་ཀྱི་མིང་)ཤང་ཤན་གྱིས་གོང་མ་ཆེན་ཉི་ཉང་ལ་“ད་ལྟ་ནི་རྒྱལ་
 བུ་ནམས་ཅ་མེད་དུ་བཏང་མ་ཐག་པ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡན་
 དང་། ལུ་ལྟ་། ཆེ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པོ་ཞན་དབྱང་དང་རྒྱུ་ཐག་ཏ་
 ཅང་རིང་པོ་ཡོད་པས། དེ་གར་རྒྱལ་པོ་འགའ་བསྐོས་གཞག་མ་བྱས་ན་མི་
 འགྲིག་པས། གོང་མ་གང་ཉིད་ཀྱིས་གོང་སྐུ་མ་ཆེ་དེ་གའི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་
 གཞག་གནང་རོགས་གནང་”ཞེས་བཤད།

ཐིང་ཤི(དཔོན་གནས་ཀྱི་མིང་)མི་སི་ཡིས་ཤང་ཤན་གྱི་བསམ་འཆར་ལ་
 ར་ཁོ་བྱས་ནས་“སྐར་རྒྱལ་པོ་ཀློང་ལྟ་ཤང་གིས་ཀློང་རྒྱལ་རབས་འཇུགས་
 སྐབས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ཞིག་བསྐོས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དབྱ་
 རྒྱ་ནང་བཞིན་པའི་ཆུན་གསུང་རེས་བྱེད་པར་ཀློང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་ལྟར་པ་དེའི་ཐོག་ནས་་་་
 བཞོ་སྐལ་དུ་སྦྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་ཡག་པོ་མེད་པ་མཆོན་གྱི་ཡོད་པས།
 དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཅུན་དང་རྫོང་བཅུགས་ན་དགའ་གི་རེད་”ཅས་བཤད།

མི་སིའི་བསམ་འཆར་དེ་ཉག་ཉག་ཆེན་ཉི་ཉང་གི་སྒོ་ལ་བབ་པས་་་་
 ཁོས་བཞོ་སྐལ་དུ་སྦྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་དོར་ནས་ཅུན་རྫོང་ལམ་ལུགས་་་་
 སྦྱོད་རྒྱ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཡོངས་ཅུན་སུམ་ཅུ་ས་དུག་དུ་བཞོས་ཤིང་། ཅུན་གྱི་
 འོག་དུ་རྫོང་དུ་བཞོས། ཅུན་གྱི་དཔོན་པོ་ཆང་མ་གོང་མའི་སྤྱི་གཞུང་གིས་
 བསྐོས་གཞག་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆང་མ་
 གོང་མ་གཅིག་ཤུས་ཐག་གཙོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བཤད་རྒྱུ་དུ་ཆེན་ཉི་
 ཉང་གིས་ཉི་མ་རེ་རེར་གཤམ་ནས་ཡར་ལུལ་པའི་ལྷ་ཡིག་རྒྱ་མ་་་་
 བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་(སྐབས་དེར་ལྷ་ཡིག་སྒྲིག་ལེབ་ཐོག་དུ་བཞོས་ཡོད་པ་རེད)
 ཅམ་ལྟ་དགོས་གྱི་ཡོད་ཅིང་། བལྟས་མ་ཆར་བར་ངལ་གས་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་

མ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་ཁོས་དབང་ཆ་ཅད་དེ་གཅིག་སྟུང་བྱས་
ཡོད་པ་མཐོང་སྟབས།

ཆེན་མི་རྒྱུ་ལྟ་གིས་དབུས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་གོང་།   རྒྱལ་ཕྱོད་
 ཁག་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་གཏན་ནས་མེད་པས་འགྲིམ་འགྲུལ་ལ་
 དཔེ་ཐངས་ནས་བཞད་ན།   ས་གནས་ཁག་གི་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ཆེ་ཆུང་མི་
 འབྲ་བས་འཁོར་ལམ་གྱི་ཞེང་ཆད་ལའང་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་རེད།   རྒྱལ་ཁབ་
 གཅིག་གྱུར་བྱུང་ཐེས།   ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ཆེན་ལམ་ཞེང་ཆད་ཆེ་ཆུང་མི་
 འབྲ་བའི་ཐོག་སྐྱོད་པར་ཤིན་ཏུ་སྐབས་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་རེད།   དེ་ནས་
 བརྒྱུད་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ཆེན་ལོ་ཆེན་ལོ་གཉིས་བར་གྱི་ཞེང་ཆད་ཁྲི་ཙུ་ལྷག་ཏུ་
 གཏན་འཁེལ་བྱས་པས་འཁོར་ལམ་ཆེ་ཆུང་གཅིག་པ་བྱུང་ཞིང་།   དེ་འབྲ་
 བྱས་པས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་ཁག་ཏུ་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ཆེན་ལོ་ཆེན་ལོ་ཆེན་པར་
 ཏུ་ཅང་སྐབས་བདེ་བྱུང་བ་དེ་ལ་“འཁོར་ལམ་ཞེང་ཆད་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་”
 བྱས་པ་”ཟེར།

ཆིན་ཏི་རྟང་གིས་དབུས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་ཡང་བ་མ་བུས་གོང་། རྒྱལ་
 གཞན་ཁག་གི་ཡི་གེ་ཡང་གཅིག་གྱུར་གཏན་ནས་བྱང་ཡོད་བ་མ་དེད། གསལ་
 བོར་བཤད་ན་ཡི་གེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་འབྲི་སྟངས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ནས་བརྒྱུད་རྟག་ཅམ་རྩེར་ཡང་བའི་འབྲི་སྟངས་སྟུང་པ་དང་གཅིག་གྱུར་...
 གྱུ་ཡི་གེ་གཏན་འཁེལ་བུས་པར་བརྟེན་ས་གནས་ཁག་གི་རིག་གནས་སྤེལ་.....
 རེས་བྱེད་པར་ཡང་ཏ་ཅང་སྟབས་བདེ་བྱང་བ་དེད། དེ་ལ་“ཡི་གེ་འབྲི་
 སྟངས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་བུས་པ”ཟེར།

ས་གནས་ཁག་གི་འགྲིམ་འབྲུལ་སྟབས་བདེར་བྱུང་ནས་ཙཱ་ལཱ་གྲང་
དར་འཕེལ་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་མ་གྲུལ་སྔན་ཁག་གི་ཁྲི་ཙཱ་ལཱ་གྲང་